

หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์
หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 75 วันที่ 10 – 11 กรกฎาคม 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 56 คน
จากเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริม
และพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

2. ความเป็นมาของหลักสูตรการอบรม รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการร้อยใจรักษ์ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานคณะกรรมการ มีนโยบายให้ขยายผลโครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และพะเยา จำนวน 19 อำเภอ และให้สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระมาจัดการอบรมให้
3. สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยน จากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแก้ปัญหา

กล่าวต้อนรับ หน่วยงานราชการอำเภอ ผู้บริหารท้องถิ่น ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน จากพื้นที่ ทต.เวียงเชียงของ อ.เชียงของ จ.เชียงราย ที่ได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโครงการร้อยใจรักษ์

1. ความเป็นมาของโครงการร้อยใจรักษ์ ซึ่งมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ามาดำเนินการ ในหมู่บ้านห้วยसान และหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้ แนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อสร้างโอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มาเป็นอาชีพที่สุจริต

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

โดย นายฉัตรชัย คีตอ่าง เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรมใน เรื่องการพัฒนาทางเลือก ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน มีสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้าน สามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้
2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด ดูจากการ มีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้าง หนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือมีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน ได้แก่การมีเงินออม มีการรวมกลุ่มและพึ่งพา ตนเองได้
3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ : ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โครงการร้อยใจ รักจะมีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การคืน ข้อมูลเพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของปัญหาของตนเอง และ ประเมินความพร้อมของชาวบ้านในการสละแรงงาน
4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนา เชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและ นำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่าง พวงซอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปแปลง เกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระ บวน การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้าน ต้องสละแรงงาน โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรม และวิทยากร

ถาม : การผสมอ่างพวงซอยซีเมนต์มีอัตราส่วนการผสมอย่างไร

ตอบ : ปูนผสมกับกับดินในอัตราส่วน 1 ต่อ 6 คือ ปูน 1 กระสอบ ต่อดิน 50 – 60 บุงก์

ถาม : อัตราค่าใช้น้ำของบ้านห้วยส้าน โดยการติตมิเตอร์ มีอัตรา การใช้จ่ายประมาณกี่บาทต่อครัวเรือน

ตอบ : โดยเฉลี่ยแล้ว หลังคาเรือนละไม่เกิน 300 บาท

ถาม : น้ำที่ต่อมาใช้ 14 กิโลเมตร นำมาใช้ในการทำการเกษตร ด้วยหรือไม่

ตอบ : ใช้แค่การอุปโภคบริโภคเท่านั้น ส่วนน้ำที่ล้นจากถังน้ำ ก็ต่อท่อเข้ามาทำการเกษตรอยู่เหมือนกัน

ถาม : การทำบ่อซอยซีเมนต์พอเวลานานไปจะมีโอกาสร้าวไหม

ตอบ : ไม่มีโอกาส แต่ถ้าแผ่นดินไหวอาจจะเกิดขึ้นได้

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม่ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กัลยัม ส้มโอ ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการ น้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของ ชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่ เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วง น้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อ

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรม และวิทยากร

ถาม : มะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง ระยะเวลาในการออกผลผลิต ประมาณกี่ปี

ตอบ : ประมาณ 3 ปี สามารถเก็บผลผลิตขายได้

ถาม : ก่อนการจัดตั้งกลุ่มต้องมีความพร้อมทางด้านใดบ้าง

ตอบ : ในขั้นแรกต้องทำการเรียนรู้และความเข้าใจภายในกลุ่มถึง ข้อตกลง และมาตรการการจัดการภายในกลุ่ม

ถาม : แผลงหรือโรคพืชที่พบในการปลูกมะม่วง ส่วนใหญ่จะ ประสบปัญหาเรื่องใด

ตอบ : ส่วนใหญ่จะพบปัญหาเรื่องเพลี้ยไฟ ราแป้ง

ถาม : จำเป็นต้องตัดเปลี่ยนยอดมะม่วงไหม

ตอบ : จำเป็น เพราะลดต้นทุนและเพื่อผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

ถาม : มะม่วงน้ำดอกไม้จะให้ผลผลิตในช่วงฤดูใด

ตอบ : เดือนมิถุนายน – เดือนกรกฎาคม

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 ความมั่นคงทางอาหาร ข้าว พืช อายุสั้น 1 ไร่ 1 แสน

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อีโต เป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว จาก ไร่ เป็น/กิโลกรัม 600 ไร่ และทำการเกษตรผสมผสานแบบครบ/กิโลกรัม 1,000- 800 1) วงจรไร่ เป้าหมายคือ อยาให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกินมา (แสน 1 ทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานมีการปรับปรุงดินด้วยการหมัก ดิน และ ปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และปศุสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรม และวิทยากร

ถาม : ตลาดในการรับซื้อผลผลิตของ 1 ไร่ 1 แสน คือที่ใด

ตอบ : พืชผักจะนำไปขายในตลาดชุมชนของโครงการร้อยใจรักษ์ และขายให้กับแม่ครัวที่ทำอาหารรับคณะศึกษาดูงาน

ถาม : มีวิธีการในการกำจัดหญ้าในแปลงนาข้าว โดยไม่ใช้สารเคมี

ตอบ : ใช้แรงงานคน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการปลูกอีกด้วย

ถาม : มีวิธีการทดแทนการใช้สารเคมีในแปลงผักได้บ้าง

ตอบ : ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ช่วยลดค่าใช้จ่าย และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ถาม : พืชระยะสั้นนอกจากพืชทองญี่ปุ่นแล้ว ปลูกอะไรต่อบ้าง

ตอบ : ข้าวโพดหวานสีม่วง มันเทศ

ถาม : 1 ไร่ 1 แสน ใช้น้ำจากที่ไหนมาทำแปลงผัก

ตอบ : น้ำจากบ่อพวงพาสติก ซึ่งขุดไว้ใกล้ๆ กับแปลง 1 ไร่ 1 แสน

ถาม : มีวิธีการอย่างไรให้ผลผลิตข้าวเพิ่มมากขึ้น

ตอบ : การใช้ปุ๋ยหมักจากขี้วัว PR ปุ๋ยยูเรีย ไตรโคโรเตอร์มาและ บิวเวอเรีย

ฐานการเรียนรู้ที่ 4 การทำปศุสัตว์

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเองเพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชณี : เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการรอยใจรักษ์เข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้งานเป็นลูกจ้างโครงการรายวันก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้ามาร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้แฟนบ้านยะลา สาเหตุที่เสพยาเนื่องจากเครียดปัญหาชีวิต เข้าร่วมโครงการครั้งแรกโดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัด คนที่ชุมชนให้การต้อนรับดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรม และวิทยากร

ถาม : กองทุนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ มีการขยายผลในพื้นที่อื่นด้วยหรือไม่

ตอบ : ในปัจจุบันยังไม่มีมีการขยายผลสู่พื้นที่ภายนอกโครงการฯ เนื่องจากนโยบายของโครงการต้องการพัฒนาชุมชนในพื้นที่โครงการฯ ก่อน เพื่อให้ชุมชนสามารถอยู่พึ่งพาตนเองได้ในขั้นสุด และพอเพียง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อชุมชนสามารถอยู่ได้ด้วยตัวเองทางโครงการฯ อาจมีนโยบายขยายผลไปในพื้นที่อื่นได้

ถาม : อัตราการออกไข่ของเป็ดพันธุ์กากีแคมเบล

ตอบ : ประมาณ 280 ฟอง/ตัว/ปี

ถาม : ข้อเสนอแนะในการปลูกหญ้าเนเปียร์ หรือการขยายพันธุ์หญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอลมีวิธีการอย่างไร

ตอบ : ควรปลูกในแหล่งพื้นที่ที่มีน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก แต่ห้ามขึ้นและจนเกินไป ไม่เช่นนั้นอาจจะเกิดการรากเน่า หรือโคนเน่าได้ ควรให้น้ำและปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

คำถามจากผู้เข้าร่วม

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : อะไรเป็นแรงจูงใจให้เลิกจริง ๆ และเลิกได้จริง ๆ

ตอบ : เลิกได้ 100% เพราะเรามีแรงจูงใจจากทั้งครอบครัว

ถาม : คุณส่งแสง เสพยาเสพติดเยอะๆ มีผลกระทบอะไรต่อร่างกายหรือไม่

ตอบ : ขณะนี้ยังไม่พบปัญหาด้านสุขภาพ แต่หลังจากเลิกเสพยาเสพติดครั้งแรกนั้นจะมีอาการอ่อนเพลีย ไม่มีเรี่ยวแรง แต่เมื่อหลังจากหักห้ามใจได้แล้ว จึงทำให้ร่างกายค่อยๆ ปรับสภาพและใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ

ถาม : หลังจากที่ผู้ค้ายาเสพติดตัดสินใจเลิกค้ายาเสพติดแล้ว พบปัญหาการก่อวินาศกรรมโดยผู้ค้ารายอื่นๆ หรือไม่

ตอบ : ไม่พบปัญหาดังกล่าว เนื่องจากในอดีตการซื้อขายยาเสพติดในพื้นที่ซื้อขายกันด้วยเงินสด หากไม่มีอะไรติดค้างเรื่องเงินก็จะไม่มีการมาก่อวินาศกรรม หรือมาทำร้ายอะไรได้

ถาม : ส่วนมากที่ใช้สารเสพติด มีอะไรเป็นแรงจูงใจให้เสพยา

ตอบ : ถ้าเป็นผีน กับผงขาว จะเป็นความอยาก ถ้าหมดยกฤทธิ์จะปวด เมื่อยตามตัว จึงต้องใช้แต่ยาบ้า จะเป็นยากระตุ้นคล้าย

ถาม : ในกรณีที่เราทราบว่าลูกหลานของเรา จะไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด จะมีวิธีการพูดอย่างไรให้ลูกหลานตระหนักถึงโทษ และจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเป็น 100%

ตอบ : ต้องหาปัญหา เปิดใจรับฟัง ช่วยแก้ พร้อมส่งเสริมเขา ว่าเราไม่ได้ทอดทิ้ง

ถาม : คุณรัชณี รู้สึกอย่างไรหลังจากที่มาร่วมโครงการฯ

ตอบ : ยอมรับว่าแต่เดิมมีการจับจ่ายใช้สอยที่ค่อนข้างมีสภาพคล่องตัวทางการเงินสูง การซื้อขายส่วนใหญ่เป็นสินค้าแบรนด์เนม หรือการสังสรรค์บ่อยครั้ง แต่ในปัจจุบันหลังจากที่เข้าร่วมโครงการฯ แล้ว ได้ทำงานอย่างเต็มตัว เงินทุกบาทได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรงของตนเอง จะซื้ออะไรก็ต้องนึกถึงความจำเป็น แต่สิ่งที่ได้มานั้นคือความสุขจากศักดิ์ศรีของตัวเองที่ทำงานด้วยความสุจริต

บทบาทของภาคราชการ การดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายดวงแก้ว ยานทา ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ และนายสุรัตน์ จาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ ได้เล่าประสบการณ์การทำงานกับโครงการร้อยใจรักษ์ โดยเฉพาะบทบาทของหน่วยงานราชการ ทหาร และฝ่ายปกครอง ที่เข้าร่วมกับโครงการฯ ชั้นแรกคือศึกษาพื้นที่ สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคม และคืนข้อมูลให้ชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ทราบปัญหาจากการสำรวจ ปัญหาที่ชุมชนสะท้อนกันมากคือ โครงสร้างพื้นฐานปัญหาอาชีพ และไม่มีสัญชาติ กิจกรรมแรกที่ทำคือการพัฒนาระบบน้ำ โดยชาวบ้านออกแรง มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ นำวัสดุอุปกรณ์มาให้ นอกจากนี้ ฝ่ายปกครองได้ร่วมกันประชาคมเพื่อฟื้นฟูให้กฎระเบียบหมู่บ้านใช้บังคับได้โดยชุมชนร่วมกันกำหนดและดูแลกันเอง ซึ่งต่อมานายอำเภอแม่เมาะได้มีข้อสั่งการให้นำแนวทางนี้ไปขยายผลให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ ในเรื่องปัญหายาเสพติด ได้ร่วมกับทุกหน่วยงานในการคัดกรองผู้เสพยาเพื่อเข้าสู่การบำบัดในโครงการอาสาทำดี ซึ่งเป็นการบำบัดด้วยความสมัครใจ 60 วัน ระหว่างนั้นจะฝึกอาชีพและมีค่าแรงให้ หากตรวจปัสสาวะแล้วไม่พบก็จะได้รับ

ทั้งนี้ ได้กล่าวถึงหมู่บ้านเครือข่ายพื้นที่ข้างเคียงโครงการฯ ได้นำต้นแบบการพัฒนาของโครงการฯ ทั้ง 4 หมู่บ้าน นำไปปรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันโครงการฯ ได้มีการขยายผลแหล่งน้ำจำนวน 11 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลท่าตอน

สรุปและปิดการอบรม

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษามูลนิธิปิดทองหลังพระฯ มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ 1. ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ 2. เสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเสนอโครงการคือ (1) เป็นปัญหาความต้องการของชุมชน (2) ใช้งบประมาณของ อปท.เป็นหลัก ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน (3) สถาบันปิดทองหลังพระฯ มีงบประมาณร่วมสมทบบางส่วน และ(4) สามารถดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณของแต่ละปี ทั้งนี้ ไม่ใช่ทุก อปท. จะได้มาเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2 เพราะจะมีคณะตรวจเยี่ยมลงไปติดตามในพื้นที่ว่าหลังจากอบรมแล้ว มีความพร้อมตามโจทย์ที่ให้การบ้านไปหรือไม่ จากนั้นจึงจะแจ้งผลการคัดเลือกเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญคือการพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่าหากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็ไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่ 2 ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการได้

สิ่งที่ได้เรียนรู้การนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากฐานการเรียนรู้

1. การจัดพื้นที่แบบองค์รวมแบ่งออกเป็น 4 ประเภท
1) ป่าใช้สอย 2) ที่เนิน 3) ที่ดอน 4) ที่นา
2. การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อต่อรองราคาผลผลิตจากพ่อค้าคนกลาง
3. การสำรวจแหล่งน้ำในช่วงหน้าแล้ง อัตราการไหลของน้ำ
4. การปลูกพืชเพื่อปรับภูมิทัศน์
5. การใช้ระบบกัลกน้ำ
6. การบริหารจัดการและดูแลน้ำโดยคณะกรรมการน้ำ
7. การบูรณาการการทำงานร่วมกันของชาวบ้านกับภาครัฐ
8. ปัญหา PR และอิทธิพล
9. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อขายข้าวในราคาที่สูงขึ้น
10. การเพิ่มผลผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์
11. การเลี้ยงสัตว์ หมูดำดอยตุง ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์
12. ทีมอาสาปศุสัตว์เคลื่อนที่ กองทุนยา กองทุนอาหาร กองทุนพันธุ์สัตว์ และกองทุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับคนยากจน

การนำไปปรับใช้

1. แนวคิดการนำไปถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชุมชน
2. การเสนอแนวคิดการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง
3. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้อินทรีย์วัตถุในการปรับปรุงบำรุงดิน
4. การนำระบบกัลกน้ำไปปรับใช้ในชุมชน เพื่อให้ลดค่าใช้จ่าย
5. รวมกลุ่มส่งเสริมการปลูกหญ้าเนเปียร์ในพื้นที่ เพื่อลดต้นทุนด้านอาหารกับสัตว์
6. ส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
7. นำองค์ความรู้ถ่ายทอดให้กับชุมชนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ
8. การขยายผลองค์ความรู้วิธีการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่ให้ปลอดภัยจากโรคระบาด
9. การพัฒนาองค์ความรู้ของทีมอาสาปศุสัตว์ในพื้นที่
10. การแนะนำชุมชนในการใช้สูตรอาหารสัตว์ โดยการใช้สูตรอาหารหมักจากต้นกล้วย

ตัวแทนผู้นำชุมชน สะท้อนปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน ในชุมชนของเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัด เชียงราย

ทต.ท่าข้าม อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย เป็นพื้นที่ที่มีการค้าขายกัน
เป็นส่วนใหญ่ และปัญหาเรื่องน้ำ ไม่ค่อยพบเจอ เนื่องจากเทศบาล
ตำบลท่าข้าม เป็นเขตชุมชนเมือง จึงไม่พบปัญหาเรื่องน้ำ แต่จาก
การมาดูงานแล้ว จะนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ทั้งในเรื่องการ
ปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ ไว้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน อีกทั้ง
การปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว ให้ตำบลท่าข้าม
เป็นตำบลแห่งการท่องเที่ยว ที่ให้คนมาท่องเที่ยวเป็นที่ประทับใจ
และดึงดูดคนให้มาท่องเที่ยวในตำบลเป็นจำนวนมาก

การประเมินความพึงพอใจของเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย				
ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	87.273	-	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	61.818	36.364	1.818	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	72.727	23.636	3.636	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	83.636	12.727	3.636	-
วิทยากรมีความรู้	89.091	9.091	1.818	-
สถานที่อบรม	85.455	12.727	1.818	-
สถานที่พัก	81.818	18.182	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	89.091	10.909	-	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 55 คน จากผู้เข้าร่วมทั้งหมด 56 คน